

OZO

VERSLAG

Aan: Dagelijks besturen van de 15 Zeeuwse overheden
Van: Regiobureau Zeeland
Betreft: Speciale OZO-bijeenkomst inzake compensatiepakket Markaz
Datum: 1 juli 2020

Overleg Zeeuwse Overheden
Kanaalweg 1
4337 PA Middelburg
088 2461700
info@regiobureauzld.nl
www.samenzeeland.nl

Fysiek aanwezig: de heren Polman, van den Tillaar, de Bat, van der Velde en mevrouw Vermue. Namens het Regiobureau

Digitaal aanwezig:

1. Aanleiding

Op vrijdag 26 juni jl. ondertekenden het Rijk, Provincie Zeeland, gemeente Vlissingen en waterschap Scheldestromen een bestuursakkoord voor de compensatie van de Marinierskazerne, onder voorbehoud van goedkeuring door de volksvertegenwoordigingen van de contractpartners (provincie, gemeente en waterschap). Tijdens een speciale OZO-vergadering lichtte de bestuurlijke kerngroep Marinierskazerne hoe het proces naar de totstandkoming van het pakket is verlopen en hoe het verdere proces eruit ziet. Bestuurders van alle 15 overheden waren aanwezig en in de gelegenheid vragen te stellen en aandachtspunten mee te geven.

2. Aanloop traject compensatiepakket

Vanuit kerngroep Marinierskazerne wordt dank uitgesproken aan alle Zeeuwse overheden voor hun gezamenlijkheid in aanloop naar het compensatiepakket. Daarbij is ook de inbreng tijdens de eerdere OZO-bijeenkomst met de heer Wientjes betrokken. Dat heeft een positief effect gehad op de onderhandelingen. De heer van de Velde licht het volgende toe. Er zijn stevige gesprekken gevoerd. Voor de resultaten staan zowel Zeeland als het Rijk samen aan de lat. Dat er een compensatiepakket ligt, betekent niet dat het traject is afgerond. Het is de start van een langdurig, nieuw partnership tussen Zeeland en het Rijk. Daarom is een belangrijk onderdeel van het bestuursakkoord de afspraak dat een governance wordt ingericht met een bestuurlijke stuurgroep met een coördinerende bewindspersoon namens het kabinet, zodat de voortgang ook geborgd is bij het aantreden van een volgend kabinet. Daarnaast zal een Zeelandcoördinator worden benoemd die de uitvoering coördineert. De heer van de Velde benadrukt dat er meer wensen zijn dan in het pakket zijn opgenomen. De insteek van de onderhandelingen is altijd geweest om een breed pakket te realiseren en niet te onderhandelen over bijvoorbeeld één Rijksdienst zodat niet alleen de direct betrokken partijen gecompenseerd worden maar heel Zeeland. Door de afgesproken governance is er ook een platform met het Rijk waaraan in de

loop van de tijd de uitvoering wordt bevorderd en bewaakt. Er zal tweemaal per jaar een integrale, openbare rapportage plaatsvinden aan de volksvertegenwoordigers, inclusief de Tweede Kamer.

3. Proces vervolgtraject

De heer van den Tillaar licht het volgende toe. Er moeten nog een aantal formele stappen worden gezet omdat het bestuursakkoord gesloten is onder de opschortende voorwaarde van goedkeuring door Provinciale Staten, de gemeenteraad van Vlissingen en het dagelijks bestuur van Waterschap Scheldestromen. Doel van vandaag is reacties vanuit alle Zeeuwse overheden op te halen zodat eventuele aandachtspunten kunnen worden meegegeven aan de genoemde partijen die uiteindelijke goedkeuring moeten geven. Het verslag van vandaag zal daarom gezonden worden aan de bestuurlijke kerngroep die dit vervolgens betreft bij de behandeling in PS, raad van Vlissingen en DB van het waterschap. De Economic Board zal eveneens nog adviseren. De voortgang van de verschillende onderdelen van het compensatiepakket en de relatie met lopende trajecten kan worden geagendeerd in de relevante thema-overleggen van het OZO, inclusief de wensen vanuit Zeeland die niet in het pakket konden worden opgenomen en de relevante Zeeuwse lobby.

4. Reacties vanuit de Zeeuwse overheden

4.1 Algemeen

Zeeuwse overheden complimenteren de kerngroep Marinierskazerne met het behaalde resultaat en het brede pakket met voordelen voor heel Zeeland. Naast de waardering zien allen ook aandachtspunten en hebben vragen.

4.2 Borging afspraken

Door diverse bestuurders worden zorgen geuit over de borging van afspraken. Hoe zorgen we ervoor dat tijdens de daadwerkelijk uitwerking van het advies er geen terugtrekkende beweging ontstaat vanuit Den Haag zoals ook gebeurde met de Marinierskazerne, dat in tijd en kwaliteit afbrokkelde. Hoe borgen we die twee punten in de daadwerkelijke realisering van de adviezen zodat we als Zeeland niet wederom teleurgesteld worden en moeten bijstellen?

- Als voorbeeld wordt genoemd de snellere verbinding met de Randstad. Een goed plan, maar hoe borgen we het bestaansrecht van de kleinere stations? Komt dit plan niet in de plaats van? (Reimerswaal en Middelburg). Wordt de verbinding aantoonbaar beter gezien het voorbehoud *‘sprinter rijdt minimaal tot Roosendaal en onderzoek moet uitwijzen of één van de twee sprinters kan doorrijden naar Dordrecht?’* (Kapelle)

- Ook wordt het voorbeeld van de Zeeuwse zorgcoalitie genoemd. Er komt een regionaal gezondheidscentrum in Vlissingen. Hoe borgen we de Zeeuwse zorginfrastructuur en inbedding in de plannen van de Zeeuwse zorgcoalitie? Die is kwetsbaar, wat is de rol van de Zeeuwse zorgcoalitie? (Goes)
- Een zorgpunt betreft de toezeggingen over de ontvlechting van Evides/PZEM. Hoe 'hard' is hulp vanuit het Rijk nu dit zich in het advies beperkt tot een onderzoek naar mogelijkheden of en hoe het Rijk Zeeland hierin kan ondersteunen? (Kapelle en Borsele). Dit geldt ook voor de toezegging rondom het punt energie als het gaat om samenwerking op het gebied van onder andere waterstof en CO2-opslag om te zorgen dat de Zeeuwse industrie de overstap kan maken naar een klimaat neutrale productie.
- Aansluiting van Zeeuws-Vlaanderen op 380 kV; welke zekerheden biedt het aangekondigde onderzoek ook voor de flanken van Zeeuws Vlaanderen (Sluis)
- Hoe zorgen we voor betrokkenheid van de andere Zeeuwse overheden bij uitwerking van de adviezen? (Schouwen-Duiveland, Veere)
- Hoe zorgen we borging van de nu niet gehonoreerde wensen via het compensatiepakket? (Schouwen-Duiveland, Veere) en kunnen we daarin Zeeuws breed optrekken?
- Vanuit Veere wordt gevraagd of het mogelijk is een procesbrief op te stellen richting alle gemeenteraden zodat ook zij meegenomen zijn in het verdere proces.

4.3 Verdere aandachtspunten/uitwerkingsvragen

- Aandacht wordt gevraagd voor een politieopleiding in Zeeland. Met het oog op de uitstroom van ouderen bij de Nationale Politie biedt het kansen voor Zeeland om jongeren aan te trekken. (Noord-Beveland).
- Aandacht wordt gevraagd voor de communicatie naar de Zeeuwse inwoners (tegengaan versnippering en verkeerde beeldvorming). Dat moet een aandachtspunt zijn voor de Zeelandcoördinator en de stuurgroep (Middelburg)
- Aandacht wordt gevraagd voor de Noord-Zuidverbinding waarin nog meer uitdagingen liggen dan gerealiseerd kunnen via het compensatiepakket(o.a. Terneuzen). Er is begrip voor de gemaakte keuzes door Wientjes, maar Zeeuws Vlaanderen zou ook graag goed aansluiten op het OV .
- Als aanvulling op het pakket wordt aandacht gevraagd voor uitwerking van de slimme mobiliteitsplannen tot in de dorpen. Daarmee krijgt de snellere treinverbinding ook daadwerkelijk meerwaarde. Dit is een belangrijk punt vanuit Zeeland voor de agenda van het MIRT. (Tholen).

5. Reactie vanuit kerngroep Marinierskazerne

5.1 Borging afspraken

Er zijn tijdens de onderhandelingen stevige gesprekken gevoerd over de wijze waarop toezeggingen in het advies zouden worden opgenomen. Er zijn diverse 'harde' afspraken in het pakket opgenomen, maar op sommige onderdelen is invulling afhankelijk van onderzoek of nog te voeren overleg. De borging vindt plaats via de afspraak die in het bestuursakkoord is opgenomen dat de staatssecretaris lid is van de stuurgroep die toeziet op de uitvoering van de afspraken, ook bij het aantreden van een nieuw kabinet. Daarnaast zijn de afgesproken maatregelen financieel zichtbaar gemaakt en geormerkt in de begroting van het rijk. De uitdaging zal daarnaast zijn om afspraken waar richting is gegeven op weg naar resultaten deze daadwerkelijk te realiseren. Dat vergt van zowel het Rijk als Zeeland inzet. Bovendien zullen niet gerealiseerde wensen via de themaoverleggen van het OZO en de lobby een plaats moeten krijgen.

5.2 Overige aandachtspunten/uitwerkingsvragen

De fiche met betrekking tot ontvlechting Evides/PZEM is op het laatste moment in het advies opgenomen, maar biedt wel degelijk perspectief, al was het voor het Rijk te kort dag om uitspraak te doen over de wijze waarop het Rijk kan participeren. De fiche omvat wel kansen op een positieve uitkomst en een commitment van het Rijk. De recent aangenomen motie in de Tweede kamer met betrekking tot de kerncentrale zou daarvoor een eerste start kunnen zijn. De fiche met betrekking tot waterstof biedt kansen voor Zeeland.

Ten aanzien van de fiche met betrekking tot onder andere mobiliteit is tijdens de onderhandelingen duidelijk aangegeven dat de plannen niet in de plaats moeten komen van bestaande voorzieningen en afspraken. Daartoe is in het bestuursakkoord de afspraak opgenomen dat andere doelstellingen van Zeeland geen negatieve invloed ondervinden van de afspraken die voor Zeeland gerealiseerd zijn via dit pakket.

Voor een aantal onderwerpen geldt dat deze via de themaoverleggen en lobby doorontwikkeld zullen moeten worden. Dit geldt onder andere voor de vraag met betrekking tot het realiseren van een politieopleiding in Zeeland, het verder door ontwikkelen van slimme mobiliteitsplannen.

Met betrekking tot het punt waterstof betreft het vooral de actieve agendering en doorontwikkeling; dit biedt evenwel mooie kansen voor Zeeland en zelfs een voorsprong op andere regio's omdat we met de pilot het Rijk aan boord hebben.

Met betrekking tot de zorgcoalitie licht de heer Vader toe dat de zorgcoalitie nauw betrokken is bij de realisatie van het zorgcentrum in Vlissingen als model dat in de toekomst ook voor andere locaties in Zeeland perspectief geeft. De Zeeuwse zorgcoalitie is co-financier om hun eigen plan voor de zorginfrastructuur te kunnen verwezenlijken. De huisartsenopleiding vormt de spil in het pakket waardoor er een Zeeuwsbreed positief effect ontstaat. Daarom is de komst van de huisartsenopleiding zo belangrijk omdat daarmee gehoopt wordt artsen aan Zeeland te binden.

Rond de 380 kV-aansluiting is de uitwerking primair van de besluitvorming van het Zeeuws-Vlaamse bedrijfsleven m.b.t. waterstof. Het commitment van de andere partijen is dan aanwezig.

In de voorbereiding van de plannen voor vormgeving van een kenniscentrum is gebleken dat Gent zich niet kon committeren aan het leveren van bemensing of geld. In tegenstelling tot Wageningen en Utrecht. Uiteraard zal de samenwerking met Gent gezocht worden in de nadere uitwerking.

6. Concrete vervolgspraken

Dit verslag wordt opgesteld ook om onder de aandacht te brengen met het oog op de behandeling van het compensatiepakket in Provinciale Staten, de gemeenteraad van Vlissingen en DB van het waterschap. Het verslag wordt in concept aan de deelnemers voorgelegd, waarna het op korte termijn wordt toegezonden aan de colleges van de provincie, Vlissingen en aan het Waterschap mede met het oog op behandeling in Provinciale Staten van Zeeland, de gemeenteraad van Vlissingen en bij het Waterschap. De opvattingen vanuit de OZO-deelnemers kunnen daarmee in de wegging worden betrokken.

Verder kunnen de gemeenteraden met dit verslag nader worden geïnformeerd. Ten slotte kunnen via de themaoverleggen de resterende wensen en uitwerkingsvragen zoals vandaag geuit geagendeerd worden en relevante thema's in de Zeeuwse lobby-agenda worden verbonden.